

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ДОЧЕК КРАЉЕВЕ ДЕЦЕ

Обучен у свечано рухо, Београд је данас примио у своју средину Децу Његовог Величанства Краља Петра I, коју је грађанство и многобројни народ, који се из околних места беше сакупио у престоницу, најодушевљеније дочекао. Тротоари улица, који од Саборне Цркве, преко Теразија, воде железничкој станици, били су прекривени светом, пред којим чињаше шпалир упарађена војска. Већ око 8 часова изјутра, у дворском салону и на перону железничке станице били су окупљени: чланови дипломатског кора, чланови Државног Савета, Краљеви посланици на страни, активни ђенерали, породице г. г. Министара и сви они, којима је по распореду дочека тамо место било одређено. На перону станичном била је упарађена чета телесне гарде Краљеве са заставом и војном музиком на челу. Одмах по доласку г. г. Министара, око 8 часова и четврт, на станицу је, са Својом свитом, дошао и Његово Величанство Краљ Петар, и пошто се, у салону, поздравио са члановима дипломатског кора и осталима, који су тамо присутни били,

обишао је почасну чету. За то време војна музика је свирала војнички „поздрав“

Неколико минута касније указа им се воз с Краљевом Децом. Кад је воз ушао у станицу и стао, попео се у вагон Његово Величанство Краљ и отуда извео Његово Краљевско Височанство Престолонаследника Ђорђа, Кога су присутни на перону поздравили одушевљеним усклицима: Живео. За њима су из вагона изишли: Његово Височанство Кнез Александар, млађи син Његовог Величанства Краља; Њено Краљевско Височанство Принцеза Јелена, кћи Његовог Величанства Краља; Његова Светлост Кнез Арсен, брат Краљев, са Својим сином Кнезом Павлом и свита, која је Њихова Величанства допратила у Београд, а у којој беху г. Д-р. Ј. Ненадовић, секретар Његовог Вел. Краља и официри, који су придати на службу Његовом Краљевском Височанству Престолонаследнику Ђорђу.

Престолонаследник је био у униформи руског кадета, као и млађи брат Му а имао је преко прсију ленту Белог Орла. Њено Краљевско Височанство принцеза Јелена имала је на Себи свилену путничку тоалету, а Његова Светлост Кнез Арсен и Син Му Павле били су у цивилу.

Његово Величанство Краљ повео је за руку Престолонаследника поред почасне чете, која је одала прописну почаст, а за то време војна је музика такође свирала „поздрав.“ После тога Му је Његово Величанство Краљ представио чланове Краљевске Владе, а затим је председник Министарства, г. Авакумовић, поздравио Престолонаследника овим говором:

Ваше Краљевско Височанство,

Са осећајима искрене радости, у којој учествује сав народ, поздрављам, у име својих другова, народа српског, Ваше Краљевско Височанство топлим, срдачном добродошлицом.

Српска земља дочекује Вас са одушевљењем; српски народ са поносом гледа у Наследника српског Краљевског Престола.

Избором Вашег узвишеног Оца на престо Краљевине Србије, нама је отворена нова и сјајна будућност.

Светло име Карађорђа; љубав и уздање српског народа да ће га Ваш Краљевски Отац повести путем славе и величине; традиције Династије Карађорђевића,

ПОДЛИСТАК

ИСТОРИЈА СРЕМА

НАПИСАО
МИХ. Ј. МИЛАДИНОВИЋ

(Овај је рад израђен са 400 дин., првом видоиздањем на градом Београдске Општине од 15. јуна 1899. год.)

Мото:

„Syrmien ist zwar der kleinste, aber der edelste, fruchtbarste und besste Theil des Königreiches.“

Friedrich Wilhelm v. Taube.

Сремом се назива источни крај Славоније, који данас административно сачињава „Сремску жупанију.“ То је већином равна и родна област, која се простире између Саве и Дунава и захвата у простору 96 квадратних миља. Северним делом Срема пружа се Фрушка Гора (у дужини од 90 км.) у којој се налази 16 по наш народ знатних манастира.¹ Срем обилује речицама, родним земљиштем, живописним крајевима и лепим местима, у којима живи готово искључиво српски народ, кога има у Срему на четврт милиона душа. Главнији су градови: Вуковар, на ушћу Вуке у Дунав, седиште сремске жупаније (која са Славонијом и Хрватском спада под Угарску

краљевину). Рума, важно тржиште. Варадин са јаким градом на Дунаву. Карловци на Дунаву, седиште српског патријарха. Земун, најмногољуднији град сремски, лежи према Београду. Митровица на Сави, где се налазе остаци римског града *Сирмијума* (*Sirmium*), по ком је и ова област добила име *Срем*.¹

Пошто смо у главним потезима изнели географски опис Срема да разгледамо прошлост ове знатне и лепе српске покрајине.

I

Срем од најстаријих времена до освојења бугарског [до год. 827.].

A.

Срем од најстаријих времена до Сеобе Народа (375. г. по Хр.).

По свом подесном и средишном положају на југо-истоку Европе, између Дунава и Саве, био је Срем, као равно земљиште, отворен и од вајкада изложен навалама свију народа, који су се с које било стране примицали средњо-дунавској низији. С тога у опште мало има области, које су у току

¹ Римски назив *Sirmium* постао је од корени *srn*, што значи тећи (грчки *ρρυ* *рр*тy, лат. *rivus*, старо нем. *stroum*, слов. струја и т.д.) Тај се корен налази у многим именима, као: *Ister*, *Strymon*, *Serminus* (код Филипопоља) и т.д. В. Jirešek, *Heerstrasse*, стр. 36.

времена издржале толико најезда и промениле толико господара као Срем,

Прастара историја Срема и суседног земљишта око Дунава и Саве није за сада ближе позната. Који су били први становници Срема, не може се казати, ма да се може утврдити по разним ископаним стварима, да је и у Срему било становника у преисториском добу. Још у XII веку пре Христа, по неким писцима живели би овде Венети.¹ Ну први народ, за који поуздано знамо да је живео у овим крајевима, па и у Срему, јесу *Илири*. О њима се зна, да су били сродни Трачанима (дакле ариског порекла); да су живели номадским животом, а при томе били и врло ратоборни. Илири су живели по густим шумама, које су у то доба покривале Срем, до трећег века пре Христа, када се почињу претapati у друге народе.

У првој четвртини IV века пре Хр. нападну са севера на Илире *Келти* и преко Корупке заузму Панонију. Том приликом дошао је и Срем под власт Келта, управо келтског племена *Скордиска*.

Скордисци су, поред околних области владали и над Сремом преко три столећа, све док их Римљани не покорише. Они су били ратоборни, упадали су у суседне области и често их пленили.

¹ Konzen, *Wanderungen der Kelten*, стр. 65—70.

¹ О тим манастирима, као и о другим сремским знаменитостима, говориће се доцније.

гарантују нам, да у Вашој млађаној снази Отаџбина види достојног потомка славних предака.

Уђите, Краљевско Височанство, у постојбину Вашу; и верујте да у овој земљи куцају сва срца за Вас, да Вас у њој чека топла, истинска љубав народа.

У нама свима живи само један осећај, осећај великих нада, што видимо своју Отаџбину поверену старању Владаоца пуног искуства, мудрости и преданости добру народном.

А дочекујући данас Ваше Краљевско Височанство, уверени смо, да ћете Ви млађано покољење српско повести, кад буде дошло доба, стазом коју ће Вам указати Ваш узвишени Отац, стазом среће и напретка Србије.

Бог јаки погледао је милостиво на нас, кад нам је даровао срећу повратка Династије Карађорђевића.

Богу смо ми благодарни за то: њему шаљемо на благослов своје једнодушне усклике:

Живело Ваше Краљевско Височанство;
Живео престолонаследник Ђорђе.

Говор г. Авакумовића присутни су прекидали бурним: Живео!

Његово Краљевско Височанство Престолонаследник Ђорђе одговорио је на тај поздрав овим речима:

Господине Председниче,

Од срца благодарим на поздраву.

Још у данима Мога детињства, када сам отпочео говорити нашим драгим српским језиком, Отац Ми је казивао, да далеко од Нас има једна земља, која

Ми је Отаџбина, коју треба да волим.

У Мојој души вазда су живели снови о Србији, о њеним лепотама, горама и дубравама. Жудео сам да видим Отаџбину.

Данас ми је испуњена Моја најдража жеља: дошао сам у Отаџбину.

Ја доносим Отаџбини и народу српском чисту млађану душу и врело срце, да љубим Отаџбину.

Од српског народа очекујем, да Ме прими као сина мајке Србије, као првог и највернијег поданика Његовог Величанства Краља, као праунука Карађорђева.

Задахнут духом и отхрањен српским млеком, радосно узвикујем:

Да живи мој Отац, Краљ Петар;

Да живи српски народ.

А тај усклик Престолонаследников присутни су најодушевљеније прихватили.

После тога је председник београдске општине, г. Никола И. Стаменковић, предајући Му со и хлеб, поздравио Престолонаследника овако:

Ваше Величанство,

Првим ступањем Вашим на земљиште миле нам отаџбине, Ваше Височанство ступа данас први пут и у престоницу Краљевине Србије.

Грађани престонице веома су сретни што могу међу првима поздравити Ваше Величанство са: добро нам дошли!

Подносећи Вам со и хлеб, као симболе заједнице и оданости, представници Београда радују се што могу изјавити Вашем Височанству да цео српски народ гледа у Вама своју узданицу, која ће са млађим нараштајем прихватити и продужити рад узвишеног Вам Родитеља на снажењу српске државе и српског народа.

Придружујући се родитељској радости нашег љубљеног Краља и радости коју осећа данас васколики народ српски Београђани одушевљено кличу:

Да живи Његово Величанство Краљ Србије Петар!

Да живи Његово Височанство Наследник Престола Ђорђе!

Да живи цео светли дом Краљев! Живели!

Његово Краљевско Величанство Престолонаследник после овога поздрава пружио је руку председнику општине и рекао му: Хвала. Затим су с Његовим Величанством Краљем ушли у дворски салон и Њихова Краљевска Височанства, где је Његово Величанство Краљ представио Престолонаследнику чланове дипломатског кора, а г. Председник Министарства чланове Државног Савета, чланове Народног Представништва и остале присутне, који су ту били. У салону је госпођа Председника Министарства, уз неколико топлих речи, предала Њеном Краљевском Височанству принцези Јелени диван букет цвећа.

Кад је представљање у салону завршено, Његово Величанство Краљ са Својом Децом одвезао се у Саборну Цркву, где је Митрополит са свештенством одржао молебствије и благодарење.

Гусарење илирско на Јадранском мору даде повода Римљанима, да се пред II пунски рат занимају и Балканским полуострвом; а пошто су Римљани освојили целу Италију и савладали Картагињане, премештају бојно поље крајем првог века пре Хр. око реке Саве.

Године 85 пре Хр. потуку Римљани Скордиске и ови су били принуђени да се повуку нешто на север и исток од Саве. Управ после пола столећа (год. 35.) дође Октавијан до Сиска (Сисције), који освоји, па том приликом подвласти целу Славонију са Сремом.¹

Срем је тада постао делом провинције, коју су Римљани назвали Панонијом и која се на југу простирала нешто и преко Саве, а у прво време по освојењу била је под управом проконзула провинције Далмације. За ово освојење Паноније латински писац Дион Касије вели за императора Октавијана: „Нити је био увређен од Панонаца, нити им могаше какво злочинство пребацити, већ је једино из тога разлога на њих пошао, да своју војску у боју вежба и туђим добром храни, држећи све оно за праведно, што чини јачи над слабијим.“²

Римљани нису имали много обзира према староседеоцима. Отуда се 6-те го-

дине по Христу дигла побуна у Панонији, а Римљани ову буну угуше и населе по Панонији нове колоније, чиме се убрзало романизовање овога краја.

За време цара Тројана (од 98—117. год.) подељена је Панонија на два дела: Источни део звао се *Pannonia inferior* (где је спадао и Срем) а западни део звао се *Pannonia superior*.

Pannonia inferior била је дакле источни део целокупне Паноније. Она је такође била подељена на два дела: Северни део звао се *Pannonia Valeria*, у којој је било главно место *Sopianae*, а јужни део, који ће од сада нас занимати, звао се *Pannonia secunda* и обухватио је цео данашњи Срем, имајући за главно место *Sirmium*, на Сави, код данашње Митровице. По том граду и Панонија друга (*secunda*) прозове се доцније *Панонијом Сремском* или просто *Сремом*.

У II. столећу по Христу била је римска власт у овом крају у најбољем цвету. Овај је крај (као и околни) био готово потпуно романизован, а поред тога дошла је у ове крајеве и римска култура. Шума је искрчена и отпочела је живља земљорадња, те се тако од примитивног начина живљења, какав је био код староседелаца ових крајева, дошло до напреднијег. Тај се напредак у привредном животу вршио готово за све време римске владе у овим крајевима, која

је трајала до пред крај IV века, јер је то време овде протекло већином на миру, без ратова.

Осим многобројних колонија, које се у овим крајевима основаше, Римљани су подизали и путеве, да би олакшали ратни и привредни саобраћај.

Преко Срема пролазио је један од најзнатнијих и најдужих римских путева који је везивао *Рим* преко Аквилеје, Сисције (дан. Сисак), Мурсе (Осек), Сирмиума (Митровица), Баспана (Петровац), Таурунума (Земун), Сингидунума (Београд), Нанса (Ниш) са *Цариградом*.

Од овога главног пута одвајали су се други побочни, као од Мурсе преко дан. Беча у Аугсбург и други. Овим се путем доцније кретала и средњовековна трговина, њиме су и Крсташи путовали преко Балканског полуострва у Азију, а касније њиме су такође и Турци продирали при својим војним походима на Угарску и Аустрију.

Као што смо поменули главни град Паноније друге или сремске био је *Sirmium*. Ко је први основао овај град и по чем је добио ово име не зна се поуздано. Бонфин, савременик угарског краља Матије, вели у својој историји, да је још у прастаро време неки Сирмус (*Syrmus*), краљ Трибала, положио темељ томе граду и назвао га по своме имену. Исти Сирмус био би, по Бонфину, савременик македонског цара

¹ Alfons Huber, Oesterreichische Geschichte, свеска I, страна 10.

² Љија Okrugic, Srijemac, Arkiv za pov. jug. IV, стр. 203.

У првим колима возио се Његово Величанство Краљ с Престолонаследником; у другим: Њихова Височанства Кнез Александар и принцеза Јелена, а у трећим: његова Светлост Кнез Арсен и син Му Павле. За њима је ишла Краљева и Престолонаследникова свита и Министри.

Скупљени свет поздрављао је најбурнијим усклицима одушевљења и Његово Величанство Краља и Децу Његову, као и Његову Светлост Кнеза Арсена и Његовог Сина. На путу је одушевљени народ бацао ките цвећа у сва троја кола, у којима су се возили Његово Величанство Краљ, Његова Деца и Његов брат, а са тротоара улица постројене трупе војничке олавале су прописну почаст. Из Саборне Цркве одвезли су се Његово Величанство Краљ и Њихова Краљевска Височанства право у Двор, поздрављани и у повратку из цркве громогласним узвицима: Живели.

„Срп. Новине.“

ОДГОВОР ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА КРАЉА

НА ЗДРАВИЦУ

ПРЕДСЕДНИКА МИНИСТАРСТВА

29 ЈУЛА 1903 Г. У БЕОГРАДУ

Господине Председниче,

Могу вам бити само захвалан на речима, које сте Ми упутили и као Краљу и као Оцу.

Ја сам одиста срећан што сву Моју бригу могу посветити народу, чијем сам се добру и напретку свакад радовао.

Ту Моју радост поделиће са Мном и оба Моја сина и Моја кћи, јер деца Моја, тако исто као и Ја, знају да Им је српска

земља колевка и отаџбина, народ српски отац и мајка.

Ја сам Их довео у Србију да у њој расту напоредно са друговима Својим, који ће од нас старијих примити аманет старана о будућности Отаџбине.

Овде међу нама крепиће се Моја деца правим српским патриотизмом, учити се српским врлинама и спремати се, у чистом српском зраку, за живот у служби народу и Отаџбини.

Тако ће и бити, као што рекосте, Господине Председниче. Породица Краља Србије биће увек прва српска породица и српски Краљевски Двор биће огњиште и расадник свега, што је достојно имена српског. Никад у Њој неће нестати светлих традиција, које су Нам остале од родоначелника куће Карађорђевића, бесмртног Карађорђа и Мога блажене успомене Оца Александра. Српски народ и Моју Династију везиваће не само важни интереси Отаџбине, преданост њој и заједничка служба њеној будућности, већ и идеалност и узвишеност живота у Породици, која је изабрана да буде прва у Србији. То ће бити највећи понос Мој и Моје Породице. Задахнути правим родољубљем и снажени на Своме огњишту врлинама, које су основа здравом народном животу, Ми нећемо никад и ни у чему помрачити сјај дела, којима су Наши Претци, за вечна времена, утврдили светао глас и име Србиново.

Народу српском нека је хвала на љубави, коју показује Мени и Мојој деци.

Ми ћемо му се одужити најпреданијом службом, намењеном добру народа и Отаџбине.

Александра и борио се са Трачанима, којих је било и у Срему. Он их победи, али се тиме јако замери Александру Великом, кога ипак ублажи лепим поклонима, те овај спремајући се на рат противу Дарија, краља персијског, остави Сирмуса на миру, и тако Сирмус, да би овековечио славу свога имена, подигне град Сирмиум.¹

И наш историчар Јован Рајић, јамачно према Бонфину, вели: „Александеръ бо Великийъ съ Гетійскимъ царемъ зовомымъ Сирмо (отъ негоже Сремска земля назвался) не далече отъ острова называемаго Певки, въ Дунавскихъ островахъ суцаго жестокоое сраженіе учинилъ.“²

Ну све су ово нагађања. Свакако биће да владалац Сирмус (Сирмо) није ни постојао, но га је народна машта створила, да би могла његовим именом да протумачи постанак имена града Сирмума, као што имамо сличних примера из историје других народа.

Од старих писаца помињу Срем и Sirmium: Страбон, Херодијан, Амијан, Плиније, Флавије Вописк (у опису живота цара Проба), Јорнанд, Евагрус и други. О положају Сирмиума зна се, да се тај град пружао од подножја планине Almus-a

(дан. Фрушке Горе) до савске обале, дакле захватао је простор од 5 миља.

У римско доба било је у Сирмиуму много становника са разним установама и удобностима сличним онима, какве беху у Риму. Стари писци сведоче, да је у Сирмиуму било величанствених храмова и више царских палата, јер су у њему провели већи део живота и неколико римских царева као: Констанције, Проб, Грацијан и Валенс, а неколико се римских царева и родило у Срему, а на име у Сирмиуму су се родили: Проб, Аурелијан, Валенс и Грацијан.

Још за време првог римског цара Октавијана Августа Сирмиум се истиче као један од главних градова Паноније, јер су се многи исељеници из Италије у њему настанили, те се његово становништво знатно умножило (које је пре тога било састављено већином из Илира и трачких Трибала).

Цар Август је сместио у Сирмиум велике житнице за војску, која је чувала границу римску од Дачана, који су живели у дан. Банату, Ердељу и Румунији. Римљани су се дуго борили са Дачанима, док их напослетку не победи цар Трајан и не подложи римској власти. За време овога ратовања, а и касније, био је Сирмиум за Римљане врло важан, јер су војске имале у њему угодан стан. Како је Сирмиум био везан са Римом добрим војничким друмо-

ПОЗДРАВ ПРЕДСЕДНИКА МИНИСТАРСТВА

ПРИЛИКОМ РУЧКА

29 ЈУЛА 1903 ГОД. У БЕОГРАДУ

Ваше Величанство,

Особито ми је пријатно, што ми се указала прилика да на овом обеду искажем осећаје и мисли моје и гостију овде.

Ми сматрамо за велику срећу и част, што можемо са Вашим Величанством да поделимо Вашу родитељску радост поводом доласка у Отаџбину Престолонаследника и остале Ваше узвишене Породице.

За сав Српски Народ, породица је, Величанство, основа, почетак свега јавног и приватног живота, а Породица Краља Србије још је и узор, који благотворно утиче на народно васпитање и обичаје народне.

Ми се сви поносимо, Господару, што Вас видимо окружена децом Вашом, која представљају сјајну будућност српску. Осећамо сви да је најстарији представник народне династије и Краљ Србије, српским духом задахнуо Своју Породицу и одгајио је у врлинама чисто српским и народним.

Ваше Величанство видело је одушевљење, са којим је Српски Народ дочекао децу Вашу, осетило је љубав, којом народ обасипа Вас и Вашу Светлу Краљевску Задругу. У народу, као што је наш, Господару, предањима, која прелазе са колена на колена, ништа није толико поштовано, као што је ничим непомућена чистота у Породици, која је сада пресађена у српски Краљевски Двор. То ће увек бити извор љубави народне; ту ћемо сви ми вазда налазити најлепши пример свега што је узвишено, идеално.

Народ српски, Величанство, — и то смем казати јавно и отворено — колико га год има, носи у својим грудма осећаје најнесебичније одавности Вама и Вашој Светлој Породици. Народ је испуњен нај-

вима, то је у њ из Рима лако преношено оружје и друге војне потребе. Из Сирмиума пак могло се поред сувоземних и воденим путем (Савом и Дунавом) слати оружје и друге потребе војсци, која се борила на истоку и северу. Према свему овоме може се појмити, зашто Амијан Марцелин вели за Сирмиум, да је „mater urbiūm populosa et celebris,“ а Херодијан да је ово „urbs maxima omnium eius regionis.“

Још у почетку III века по Хр. када је римска држава почела у велико да опада употребивши ту прилику, почели су суседни туђински народи (разна германска племена) чешће да упадају у Срем и да га плене. У овим великим навалама народа, који су у III веку отпочели да нападају на римску царевину, мисли се да је било и Словена, које су римски цареви том приликом са другим племенима насељавали по Балканском полуострву. Словени су се преко германских племена и упознали са Римљанима, чему је доказ примљена од Германаца реч „Влах“ за туђе народе, а нарочито за Римљане.¹

За кратке владе цара Клаудија (268 — 270), који је био родом из Срема, римска власт по провинцијама у неколико ојача, нарочито после његове победе над Готима

¹ Arkiv za pov. jug., knj. V, стр. 199.

² Раичић, Историја разнихъ слав. нар., књ. I, глава VII. § 10.

¹ Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, Историја Срп. Народа [Срп. Књ. Задруга, књ. VII.], стр. 31.

искренијим жељама за срећу Ваше, прве српске породице. А ми овде само смо одјек тих осећаја и жеља, кад из дубине душе кличемо:

Живело Његово Величанство Краљ Петар I ;

Живело Његово Краљевско Височанство, Престолонаследник Ђорђе;

Живело Њено Краљевско Височанство, Кнегиња Јелена ;

Живело Његово Краљевско Височанство, Кнез Александар.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

22. јула 1901 год.

Председавао председник београдске општине г. Н. П. Стаменковић. Од одборника били г. г. Др. М. Радовановић, Д. Тадић, Др. Марко Леко, К. Теодосијевић, Дамњан Стојковић, Лазар М. Матић, М. Штрбић, Др. Јован Ђурић, Јов. Максимовић, Никола И. Димитријевић, Љуба Дојчиновић, Мих. М. Ђорђевић, Милош Валожић, Дим. Наумовић, Св. Јанковић, К. Н. Лазаревић, Д. Б. Миловановић, А. Шток, Тома Цинцар-Јанковић, Ђорђе П. Петровић, Р. Драговић и Ј. Константиновић.
Деловођ, Мих. М. Марјановић
(СВРШЕТАК)

XVIII

По размотрењу акта која се односе на тражење министарства војног потребне просторије од општинског земљишта званог „Овче Поље“ наспрам ветеринарске школе за подизање артиљер. касарне и шупе за смештај топова, — одбор је после потребног саветовања решио :

Да се одговори Министру војном, да му општина не може уступити за наведену цел тражено земљиште са следећих разлога:

Управа општине београдске морала би у начелу напустити заштиту интереса престоничког грађанства ако би, и поред најбољих намера за интересе наше војске, изишла на сусрет тражењу, да се за војне потребе уступи „овче поље“ — као општинска својина. Шта више, она налази, да би друкчим радом повредила најбитније интересе грађанства и ометала правилан развој у будућности престонице, на начин, који је ни пред садашњом ни под будућим генерацијама не би могао правдати. Разлози

за овако гледиште и појимање ствари, многобројни су, а сваки толико важан, да је за правилну примену ствари довољно навести само неколике од њих. Тако:

1.) Насељавање Београда у правцу који води „овчем пољу“ врши се непрекидно и у размери, да неће много времена проћи, а „овче поље“ мора се наћи у непосредној близини становништва а потом постати и саставни део вароши на коме ће се подизати зграде.

Да се Београд у осталом мора у том правцу ширити и да му је на тој страни већ одређена будућност, о томе није потребно набрајати доказе, јер положај Београда и садашње стање насељења довољно то тврде. Садашњост не може и не сме радити на начин, који ни о најближим њеним будућим генерацијама не би водио рачуна. И техничке и санитарске прилике захтевају, да се не учини ништа, што би изгледе за престоницу и њено грађанство погоршавало и у напред стварало сметње за успешни и културни савремени развој престонице јој околине.

2. Овај разлог сам за се био би довољан, да се истакнути захтев у начелу одбије. Али, стоје и други разлози.

Колико данас у здравственом односу трпи због оскудице довољних шумских простора у околини, и колико ће се у томе осећати даљим насељавањем Београда, познато је свима. Из овог разлога, и кад не би постајао разлог, који је означен под 1 општина београдска морала би сва средства употребити да ово имање очува у цели евентуалног попуњавања своје најближе околине, а нарочито, што престоница не располаже довољним бројем паркова. Међу тим тамо је на том крају вароши насељен сиротнији део, који већ ни у каквој својих станова ни по својим материјалним средствима, нема довољно здравствених погодаба, за добар и јевтин живот, то би потреба здраве околине и старање општине да околина те услове очувава и

појачава, налагала општинској управи, да по могућству шта више прошири слободну просторност, са којим би могла располагати, а не да се ограничава и од онога што већ има смањује.

3. Општина београдска не стоји финансијски тако добро, да би, без врло осетне штете по велике задаће које има и које се све више увећавају могла уступити једно огромно имање које би јој могло не само доносити прихода, него би могло још служити и као залога за евентуелна задужења; стога овај разлог не може бити без значаја, треба имати на уму велике техничке радове који су на дневном реду и који се ускоро морају отпочети.

4. Велики број сиротиње престоничке претпоставља још и евентуалну потребу, можда у скорој будућности, да се помаже насељавање сиротиње на начин, који би јој омогућио опстанак у престоници; а таква потреба у првом реду захтевала би да се сиротним породицама помогне било бесплатним било врло јевтиним уступљењем општинског имања, на коме би се настанили и подигли потребне им зграде.

XIX

По прочитању предлога председн. општине АБр. 5472, да се предлог, који је један део општин. одборника 20. априла 1898 год. учинио у томе, да се извођење великих специјалних општинских послова, за које се тражи свестрано проучавање и стално размисљање повери једном засебном делу или једној нарочитој Управи која би се искључиво бавила тим пословима, поново узме у оцену и решење, — одбор је после потребног обавештавања решио:

Усваја се овај предлог председника општине, а у начелу се усваја предлог већег броја одборника од 20 априла 1898 г. АБр. 2939; да ужи одбор, у који се одређују одборници г. г. Дим. Тадић, Др. Марко Леко, Др. Јован Ђурић, Др. Милан Радовановић и Тома Цинцар-Јанковић, редигују решење одбора којим се овај предмет има коначно расправити.

(код Ниша), кад су Готи претерани преко Дунава у Дакију, па за то време преста спадање ових племена у Срем. После Клаудија дође Аурелијан (270—275), син неког сељака из Сирмиума, који се беше својом храброшћу уздигао до највећих војничких положаја, те га дунавски легиони извикаше и за императора. За владе цара Аурелијана Римљани напусте Дакију, због неуспеха у борби с Готима, те тако поста на овом крају Срем пограничном провинцијом римске државе.

Нарочито се помиње као заслужан за Срем цар *Пробус* (276—283), такође родом Сремац, који се често бавио у Срему и и допринео много његову напретку. Он је засадио прве винограде. Проб је и погинуо у Срему. Убили су га војници једном приликом, кад је наредио да се прокопа канал, којим би се сремске мочваре исушиле и земља учинила роднијом.

У доба цара Проба падају и прве вести Хришћанства у Срему. Хришћанска наука дошла је овамо са истока. Мисли се да су је овамо пренели војници, које су као посаду послали у овај крај. Прво се Хришћанство јавља у главном сремском граду Сирмиуму, па је из њега раширено по целом Срему, као и у околне области и градове ван Срема (нпр. Сингидунума). Помиње се да је 204. године цар Диоклецијан погубио неколико раденика, што нису хтели

да праве лик бога Аполона. То су били први Хришћани у овоме крају, које је покристио у Сирмиуму затворени антиохијски јепископ.¹

За владе *Константина Великог* (324—337.) преовладао је у Сирмиуму као и у целој римској царевини хришћанска вера. Године 351. држан је у Сирмиуму црквени сабор, а године 381. помиње се Амеџиус као епископ сремски.²

Писци црквене историје као: Вагоніо, Галесин, Адон и други помињу многе свеце и светитељке, који су у прво доба хришћанско у Сирмиуму претрпели мученичку смрт. Ти су хришћански мученици: Максимијан, Акутија, Тимотеј, Ерис, Артакс, Евгенда, Монтан са својом женом и 40 другога, епископ Иренеј, Димитрије и други.

Као што смо поменули, било је у Сирмији више црквених сабора. Од ових сабора најзнатнији је онај, који је држан под председништвом Констанција, сина Константина Великог на ком су Арианци однели победу. После смрти цара Констанција, који је подјачавао аријевско учење хришћанске вере, било је искорењено и ово учење и оглашено за јератично.

¹ Huber, књ. I, стр. 22.

² V. Klaić, *Opis zem.*, 189. — Поменути године на сабору у Аквилеји сремски владика Анемије изговорио је ове речи: „Глава Илирије није ни један други град но Сирмиум, а ја сам овога града владика.“ Види Гласник Срп. Уч. Друштва, књ. 34. стр. 3.

По смрти Теодосијевој (395. год., његов син Хонорије доби западне земље) а Аркадије источне, где је спадала и Панонија. Тако дакле Срем дође под власт источно-римског или византинског царства.

У почетку V века сагради у Сирмиуму Леонтије префект целог Илирика (јер је тада Сирмиум, био главни град не само Паноније и Мезије но и целе Илирије,¹ — „caput totius Illyrici“) чувени храм Св. Димитрија („templum Demetrii martyris“) која се често помиње у доцније време, и по ком је храму постао назив данашње Митровице.

За последњих сто година римске владе Панонија, а такође и Срем, јако су опали, а становништво знатно се проредило, пошто у њима, као пограничним крајевима, и није било личне и имовне безбедности. Ове су крајеве римски цареви намеравали да населе суседним германским племенима, која су у њих продирали.

— Наставиће се —

¹ Још цар Диоклецијан (284—305) да би лакше споља одбранио државу од непрестаних упада варварских а унутра стао на пут дотадашњим нередима војничким, узео је себи још три помагача и с њима је поделио римску царевину. По тој подели Панонија, Мезија, Илирија, Македонија са Грчком и Критом припадоше његову цезару Галерију, са столицом у Сирмиуму.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Редни број	П Р И Х О Д	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902
I. БУЏЕТ ОПШТИНСКОГ СУДА.												
а) Општински суд												
1	Од зграда	812005	735151	619509	687141	719869	824398	768395	871956	726068	910018	1058371
2	" дрварских плацева.	1254288	1254620	1325301	1405350	14106	14049	1280401	12394	952666	10360	996837
3	" земљишта	621460	949804	832092	768133	647235	515970	4680	600397	354687	510695	511264
4	" леденица	7925	7925	7975	92	116	116	116	116	92	60	48
5	" продавница на трговима	19901	2065221	2159585	2052361	2301152	2262464	2604178	2578984	2497903	2891506	2756273
6	" месарске аренде	451114	42097218	4491454	47215991	47045375	48251094	49421425	54557964	54768856	51980740	55697689
7	" мерине	10839698	10149916	7369964	7625669	6311768	5673432	6768144	6634467	6481576	5596611	6274626
8	" калдрмарине	9650382	13183995	9217452	8618572	11774821	3039858	9058613	9663967	398343	—	7987568
9	" пијачарине	2714595	3639242	4154001	3241676	3565295	3725651	4062648	4789129	4590816	4729577	4223688
10	" обаларине	1388150	874475	787855	10231	1219975	751785	931035	846279	721090	853510	1070850
11	" разних права	4716830	3632896	3749590	2870972	3046076	2529065	2856137	2528995	2073829	2308538	1239736
12	" попаше	238220	229675	110015	1004	120410	227525	96115	116205	313913	226145	222989
13	" санитарских такса	744250	2468	2146	3560	1610868	1281660	1155148	1126889	1052543	1221209	1580562
14	" канцеларијских такса	1562817	1652941	1785804	1553179	1555360	1819750	2072870	2286140	3029461	2671307	2759033
15	" дозвола	1487930	1065075	739960	546820	490510	118220	211020	25750	370452	438672	417180
16	" вртарства	144345	263965	193865	149750	962	228460	193760	202560	183020	2347	257635
17	" грађевинарских такса	2307943	520341	193965	202310	306740	138850	1429	2017	1930	2764	4766
18	" казна	863488	385095	183528	148458	11190	140252	71196	163176	2728339	2052452	1832129
19	" наплате дугова	2882562	11663093	18404978	12306832	12445598	6634439	8415267	6587057	4126204	4496284	4379492
20	" ванредних прихода	17025513	11482712	803962	537689	186580	168267	464871	1143272	9119119	5894337	2018749
	Свега	106363901	106100160	97768155	91419603	95985032	79747640	91053723	96174987	94691085	91334701	95766071
21	б) Водовод											
22	Редовни приход	29545764	17354980	11775218	23328812	20840225	23237124	2356431	26267702	25195768	26716675	28632205
	Од ванредног прихода	29545764	17354980	11775218	23328812	21096207	23885024	23772996	26518152	25424058	27203884	289236
	Свега											
23	в) Основна настава											
	Од ђачких родитеља Свега										749407	50725
24	г) Регулације Београда											
25	Од закупнина			1272	30510	62020	136026	229602	303301	184644	203254	272219
	" продаје плацева			1272	30510	62020	652929	581340	143	6095070	6095070	1829438
	Свега						788955	810942	317601	184644	6298324	2101657
26	II. БУЏЕТ НОВОГ ГРОБЉА.											
	Гробљански приход Свега	3299266	3512863	2913313	3368593	3583440	3305985	3066363	6504399	5571060	6045418	5625790
27	III. БУЏЕТ ТРОШАРИНЕ БЕОГРАДСКЕ.											
28	Трошарина по тарифи	63880841	79000453	98087874	85726594	91746260	92140672	98975676	101904244	115351457	114556242	115178170
29	Казне кријумчара и особља										69187	68188
30	Дежарина	63880841	79000453	98087874	85726594	91746260	92140672	98975676	101904244	115442613	872829	686564
	Свега	63880841	79000453	98087874	85726594	91746260	92140672	98975676	101904244	115442613	115498258	115932922
I	ИЗВОД СВИЛУ ПРИХОДА											
II	Приход општински	106363901	106100163	97768155	91419603	95985032	79747640	91053723	96174987	94691085	91334701	95766071
III	" водоводни	29545764	17354980	11775218	23328812	21096207	23885024	23772996	26518152	25424058	27203884	289236
IV	" основне наставе			1272	30510	62020	788955	810942	317601	184644	749407	50725
V	" регулације	3299266	3512863	2913313	3368593	3583440	3305985	3066363	6504399	5571060	6045418	5625790
VI	" новог гробља	63880841	79000453	98087874	85726594	91746260	92140672	98975676	101904244	115442613	115498258	115932922
	трошарински	203089772	205968459	210671760	203874112	212472939	199368276	2176797	231419383	241313460	247129992	248400765
	Свега	203089772	205968459	210671760	203874112	212472939	199368276	2176797	231419383	241313460	247129992	248400765

Гл. књиговођу Милија Јовановић с. р.

Београд, 22 Јула 1903. г.

РЕДНИ БРОЈ	Р А С Х О Д	1892	1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901	1902
I. БУЏЕТ ОПШТИНСКОГ СУДА.												
а) Општински Суа												
1	Плате часника	35833 12	36263 71	34693 61	37749 84	32202 64	33439 24	24556 97	23960 92	26858 19	26636 —	32138 86
2	„ особља администрације	10687 91	11343 20	11957 29	11406 32	16764 30	9404 37	8597 93	7575 —	8616 66	10839 96	11700 —
3	„ „ суда	44810 70	45505 03	37944 56	38715 80	39246 86	26348 67	23892 49	24011 38	23393 14	25526 90	23827 54
4	„ „ полицијског	1525 32	3863 83	4480 33	3115 —	4680 —	2299 98	3000 —	1623 02	2605 80	2997 03	3613 31
5	„ „ месне контроле	7917 66	8674 95	8248 26	8433 25	8539 92	8639 92	7106 57	7084 92	5849 39	7213 83	7596 62
6	„ „ књиговодства	8192 41	7906 97	9219 88	8639 86	8326 48	12229 94	9159 84	9500 79	10046 20	10147 11	10129 38
7	„ „ благајнице	1819 60	1800 —	4113 33	5349 98	2400 —	3184 60	2493 —	1923 29	3000 —	3000 —	3000 —
8	„ „ економата	22538 53	19366 38	26147 75	34741 69	41054 20	40135 15	32759 79	30231 96	33428 95	31831 76	33009 55
9	„ „ санитета	—	18944 52	63436 64	65319 75	52349 17	—	21913 98	30259 98	33916 —	35604 01	42619 —
10	„ „ чистачког	6998 52	6981 90	8246 30	12681 64	8495 66	12647 33	12474 77	11554 92	12655 56	12239 96	12448 —
11	„ „ статистичког	14769 89	14161 98	12910 63	26944 30	18520 99	12871 60	11231 90	12431 98	11998 20	16497 96	15143 81
12	„ „ кланичног	4369 32	3621 —	5963 50	7690 20	2880 —	5960 —	2825 99	3300 —	3480 —	3770 —	5510 65
13	„ „ вртарског	23541 50	23951 55	23438 82	23679 72	26892 77	31486 13	27308 57	29124 47	29463 02	30678 41	30626 76
14	„ „ пожарничког	19107 84	17397 95	17323 66	18943 72	16830 —	17025 61	13257 48	14710 87	13690 —	14718 —	16009 —
15	„ „ спољног	164921 49	187894 65	53651 12	193086 44	194910 14	186628 58	186762 69	189688 29	212509 29	212555 62	218945 44
16	„ „ сиротињског	2425 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	„ „ службеника	31797 85	28798 08	18955 04	19268 13	36209 81	10470 75	11352 95	11318 78	16884 21	18990 95	20288 93
18	Повишице плата	9647 99	17148 80	4033 10	25493 55	9389 25	6684 94	6942 96	9046 80	2560 65	2366 30	5402 19
19	Потребе канцеларијске	67651 71	79242 52	83345 88	96949 37	106408 08	102828 65	99993 81	94264 20	97980 85	105803 66	95374 95
20	„ „ санитарске	23430 60	16237 78	34330 33	19814 22	42023 92	33679 82	20426 12	16732 09	37238 37	38732 66	50709 07
21	„ „ грађевинарске	20650 06	20604 83	14829 92	17271 04	26875 69	15791 46	10088 20	8475 37	10369 20	13655 10	21830 16
22	„ „ вртарске	6267 44	5900 —	10382 58	38208 08	21000 —	20478 20	29200 34	22285 92	25979 27	23352 11	15758 96
23	Огрев и осветлење	28357 94	13304 85	15732 38	19486 62	13061 97	30112 40	59477 27	49542 92	44602 06	56480 40	78929 85
24	Отплата дугова и интереса	16800 —	34090 —	37231 40	32726 20	32206 20	29540 —	25700 —	25640 —	26880 —	30600 —	27400 —
25	Кирџије	50510 22	3571 80	3512 63	1246 05	47571 80	77 60	8375 05	1024 32	2150 06	3913 —	5281 54
26	Потребе пожарничке	10600 —	25261 91	23699 71	25290 61	26801 20	32922 93	34396 94	28737 25	40612 20	54117 15	54141 97
27	„ „ разне	126857 67	13505 55	16756 40	29595 60	20274 67	10495 50	10900 —	10100 —	14270 —	10549 70	20919 99
28	„ „ добротворне	762030 79	736043 97	821447 99	848638 53	855915 72	703646 09	708325 38	679966 84	789067 06	811441 58	866501 23
29	Ванредни издаци	316360 40	166810 17	215741 22	129065 06	24935 03	38206 —	37147 08	43175 34	44136 50	47160 19	45875 96
30	Свега	5618 41	6171 69	2339 30	5023 66	86154 20	123370 94	77942 59	91473 46	101835 68	147640 04	128798 62
31	Плате особља	321978 81	172981 86	218080 52	134088 72	111089 23	161576 94	115089 67	134648 80	145972 18	194800 23	174674 58
32	Потребе	59515 96	63615 41	77297 25	83800 77	81687 37	79022 85	61018 81	138547 02	136757 99	145946 07	149398 81
б) Водовод												
33	Плате и додаци	31328 —	33215 40	28283 —	23580 —	17530 —	9932 —	13318 —	13368 —	12138 —	31351 33	23359 73
34	Школске зграде	4500 —	3965 —	5999 20	9200 —	7350 —	5121 —	5949 95	5828 95	10079 97	21665 82	6467 62
35	Књижница и училиа	5800 —	5041 —	5180 41	4468 90	4275 90	2200 80	1886 75	2499 40	2263 85	11121 25	8454 90
36	Намештај и потребе	17630 84	17983 84	19405 58	20326 90	21319 92	20969 92	15666 81	14254 54	15030 20	15835 —	18048 —
37	Огрев	15745 25	9585 95	8003 22	17798 35	3764 55	3146 55	1660 80	1387 75	1914 20	15655 31	16180 30
38	Благодејања	134520 05	133406 60	144168 66	159174 92	135927 74	120393 12	99501 12	175885 66	178184 21	241710 78	228109 36
39	Свега	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
в) Основна настава												

40	г) Регулација Београда	2870	—	8651691	788955	801442	239276	4984579	10174691	3448242
	За извршење и будуће регулације	2870	—	8651691	788955	801442	239276	4984579	10174691	3448242
	Свега . . .									
41	II. БУЏЕТ НОВОГ ГРОБЉА.									
42	Плате	745553	876212	1126032	1395112	1063323	1044996	1021850	1082650	1269854
	Потребе	3580769	879821	578305	961683	701145	1261367	1310634	1852797	1558813
	Свега . . .	4326322	1756033	1704337	2356795	1764468	2306363	2332484	2935447	2828667
43	III. БУЏЕТ ТРОШАРИНЕ БЕОГРАДСКЕ.	14305688	14946021	16084965	18191283	15735366	13754668	1463920	2493276	1514831
44	Управном особљу плата	3000	3000	3000	3000	3000	1750	9827598	9235684	9657942
45	Спољном "									
46	Тантијеме и хонорари		152102	149986	49992	860	660	1808258	1707519	2114028
47	Потребе трошаринске	3787130	3741831	5210360	3787224	3537685	3082893	4082497	5451906	8484005
48	Техничком особљу плата	10858746	8780642	15782495	22461776	11057011	5987360	24350860	32529786	25436071
49	Потребе техничке							42868016	15958660	4121598
	На отплату дугова									
	Свега . . .	29251564	27920596	37527806	44790275	30716062	23065921	86993453	72108328	55090415
50	Кредити ван буџета									
	Кредити ван буџета					57862289	57379492	228792	43470430	52079984
	Свега . . .					57862289	57379492	228792	43470430	52079984
I	ИЗВОД СВИУ РАСХОДА									
II	Расход општински	76203079	73604397	84863853	85591572	70832538	67996684	78906706	81144158	86650123
III	" водоводни	32197881	17298186	13408872	11108923	11508967	13464880	14597218	19480023	17467458
IV	" основне наставе	13452005	13340660	15917492	13592774	9950112	17588566	17818421	24171078	22810936
V	" регулације	2870		8651691		801442	239276	4984579	10174691	3448242
VI	" Новог гробља	4326322	1756033	1704337	2356795	1764468	2306363	2332484	2935447	2828667
VII	" трошарински	29251564	27920596	37527806	44790275	30716062	23065921	86993453	72108328	55090415
	Кредити ван буџета					57862289	57379492	228792	43470430	52079984
	Свега . . .	155717851	133919872	162074051	157440339	183435878	182041182	228512061	253484155	240375825

Предње табеле показују стварне приходе и расходе општине града Београда за време од 1 јануара 1892 до 31 децембра 1902 године.

Управа водовода постојала је засебно до 1 јануара 1903 године, а управа трошарине до 1 јануара 1903 године, и за то су подаци добивени непосредно од поменутих у управа.

У годинама 1892, 1893, 1895 и 1896, није у расходнику показан расход ван буџета по кредитима за то се није ни у табелама могао показати

Основа за груписање партија, служило је при саставу ових табела буџет који важи за 1903 год.

22 јула 1903
Београд

Гл. књиговођ
Милија Јовановић с. р.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Положиће заклетву. — Господин Министар Унутрашњих дела актом својим од 31 јула ов. год. П.М. 19021 наредио је суду београд. општине, да новоизабране кметове уведе у дужност, а за увођење у дужност председника општине, да ће следовати засебна наредба. Председник општине г. Стаменковић писмом позвао је за понедељак 4 ов. мес. новоизабране кметове, да пред одбором положе заклетву на кметовску дужност и исту приме.

Поднео оставку. — Новоизабрати кмет-правник г. Сима Поповић, адвокат, поднео је оставку на кметску дужност. Његова ће оставка бити изнета на решење првој одборској седници.

Ноћни стражари. — Управа града Београда известила је општински суд, да ће 15 ов. мес. командант жандармерије преобратити ноћне стражаре у жандарме, који ће се употребити искључно на службу сигурности у Београду.

КЊИЖЕВНИ ПРИКАЗИ

Нова Искра. — Свеска за јули тек. године:

Садржај: С. Уролећа, приповетка, написао Милош П. Ђирковић, (наставак). *Химна Зети*, песма † Вл. Јовановића. *Једна љубав*, козерија из астрономског света (по туђој идеји), написао Т. Цветковић. *Одговор*, песма Јакова Шангића. *Генералова кћи*, роман, написао И. Н. Потапенко (наставак). *У сумрацију летње ноћи ...* песма Милутина Јовановића. *А што га уби, бре?* С. А. Тодоровић. *Моји јади*, песма Авда Карабеговића. *Брачне фотографије*, написала Неера. Превод с итал. *Што ли...* (А. В. Кољцов), песма, превео Р. Манастир Давидовца, путопис † Тан. Ј. Пејатовића. *Листови:* (песме у прози, приче, импресије). 1. Слобода, од Велимира Ј. Рајића; 2. О старом звонару од Вл. Коровића. *Уз наше слике. Хроника* (Наука, Књижевност, Разно). *Библиографија.*

Слике: Марија Ђуровића-Марковићка, српска добротворка. — Краљ Менелеј (вајао непознат антички уметник. — Прерано! (гибс-рељеф Ј. Гринхуга). — Учитељски курс Скопске Црне Горе. — Пазарни дан у Ужицу. — Типови српских сеоских грађевина (11 слика).

„Нова Искра“ излази сваког месеца. — Цена: на год. 16, на по год. 8., четврт год. 4. дин.; ван Србије 10 фор. или 20 дин. у злату. Претплата и све што се тиче администације шаље се Р. Ј. Одавићу, власнику Капетан Мишина 8.

ОБЗНАНА ЛИЦИТАЦИЈЕ

По одобрењу г. министра грађевина од 4 маја 1902 год. М. 2052 и решењу управе нишке град. трошарине од 25 јула ове год. ТБр. 1347, управа нишке градске трошарине држаће на дан 18 августа ове год. од 9—12 часова пре подне, у своме грађевинском одсеку трећу оферталну лицитацију, за давање у израду грађевинских радова у св. Петци (Сићевачка клисура) за електрично осветлење града Ниша, пошто и на другој лицитацији није било довољно понуда.

Предрачунска сума за ове грађевине износи: 202137.47 динара.

Кауција полаже се унапред у суми од 30.000 динара у готовом новцу, или важећим државним папирима.

Планови, предрачун и услови за ове грађевине могу се видети сваког радног дана у грађевинском одељку ове управе.

Лицитураће само они предузимачи, који поднели буду уверу: да су за ову годину пријавили предузимачку радњу надлежном пореском одељењу.

ТБр: 1347. од управе нишке град. трошарине 27 јула 1903 год. у Нишу.

О Б Ј А В А

Општина београдска набавиће за храну и простику коња непосредном куповином за готов новац и то:

**130.000 кила сена и
51.000 кила сламе.**

Комисија ће сено и сламу примати на пијаци марвеног трга на „Трканишту“, а по пријему се продавцима одмах исплаћује.

Цене су за сада према квалитету и то: За сено по 4 до 5 пара дин. кило.

„ сламу „ 1½—3 „ „ „

Ово се јавља интересованима ради знања.

АБр. 5419, Од суда општине београдске, 25 јула 1903 год. Београд.

О Б Ј А В А

У канцеларији економског одељења општине држаће се јавна усмена лицитација за набавку одела за пожарнике, Фигуранте и гробаре, и то:

27 пари одела од чоје за пожарнике

27 „ „ „ платна „ „

12 блуза и 12 капа за фигуранте

10 пара одела од чоје за гробаре.

Одело мора бити израђено по утврђеној мустри и постојећем пропису.

Лицитација ће се држати на дан 5-ог овог месеца од 3 сата по подне.

Позивају се лицитанци да у означено време дођу на лицитацију.

Кауција се полаже у 100 динара.

Ближа извешћа и услови могу се видети у економском одељењу општине.

АБр. 4857. Од суда општ. београдске 25 Јула 1903 године, Београд.

О Б Ј А В А

Општина београдска набавиће **2.800 кубних метара дрва** и то пола букових а пола граничевих прве класе, за наступајућу зиму.

Ово се даје јавности и позивају лиферанти да пошаљу суду писмене понуде најдаље до 7-ог овог месеца.

Понуде ваља слати економском одељењу општине.

АБр. 4899. Од суда општине београдске 25 јула 1903 год. Београд.

О Б Ј А В А

Суд београдске општине овим објављује, да је решењем својим од данашњег АБр. 4990 определио следеће:

Дрварски трговци из Београда могу своје лађе са дрвима истоваривати на обали *три дана* а по том их дизати; у противном т.ј. ако их после три дана не дигну плаћа ће дуплу кирију прописану за запремање земљишта.

Дрварски трговци са стране могу своје лађе са дрвима истоваривати на савску обалу од купатила Нестора Димитријевића ка жељезничком мосту, ту их метрити и држати *пет дана* и по истеку пет дана дизати; у противном т.ј. ако их после пет дана не дигну плаћа ће дуплу кирију прописану за запремање земљишта.

Од суда београдске општине 28 маја 1903 год. АБр. 4990, Београд.

Н А Р Е Д Б А

Решењем општинског одбора од 10 јануара т. год. АБр. 266, концесија за чишћење нужника и помијара за годину 1903-ћу, 1904-ту и 1905 ту уступљена је Димитрију Стојановићу, под условима, у којима су прописане санитарско-полицијске мере.

Ово решење одобрио је г. министар унутр. дела у смислу чл. 152. зак. о општинама, и исто је постало извршно и према осталим концесионарима.

Према томе, нико други нема права обављати овај посао сем поменутог концесионара.

С тога суд општине београдске у интересу здравља београдског становништва а на основу чл. 89, 92 и 93 тач. 1-ве зак. о општинама и §. 326 крив. закона са допуном од 13 маја 1902 год. наређује:

Да у реону и атару општине београдске, нико не сме износити нужничку нечистоћу, сем концесионара Димитрија Стојановића.

Ко противу ове наредбе буде поступио биће кажњен са 50 до 150 динара новчане казне, у корист општинске касе.

Од суда општине београдске 18 фебруара 1903 год. АБр. 1721, Београд.

О Б Ј А В А

Решењем г. министра војног од 28 јуна тек. године ЕГ. № 3609, а на предлог команданта места одобрено је грађанству да може ђубре из овдашњих команда као и са самог ђубришта код топовске шупе вући **бесплатно**, само да то лице вуче на, својим колима и да имају канате, да се не би исто по улицама просипало.

На захтев управе гарнизона београдског од 6. ов. м. № 2982, суд београдске општине објављује предње решење г. министра београдском грађанству ради знања.

Од суда београдске општине 8. јула 1903 год. АБр. 6114, Београд.